

BOGSTART

21. januar 2015

Bookstart i England:

En stor buket af tilbud via sundhedsplejersken

Sundhedsplejerskerne i de lokale sundhedshuse er nøglepersonerne i det engelske Bookstart-projekt – verdens ældste Bogstart-projekt, der har eksisteret siden 1992.

Janet Harrison, som er teammanager for det engelske Bookstart, indledte sit oplæg med et eventyr om, hvordan den engelske velgørhedsorganisation Booktrust undfangede ideen om verdens første Bogstart-projekt for 22 år siden: - Der var engang en gruppe venner, der talte sammen.

En ven sagde: "Jeg skal give en gave til en nyfødt baby – har I en idé? Prisen betyder ikke noget."

Venerne begyndte at diskutere: "Rubiner og smaragder?", foreslog en.

"Nej, det er ikke godt nok: Diamanter, det er en særlig speciel gave!", insisterede en anden.

"Nej, nej, sølv og guld i en pose!", foreslog en tredje.

Men så afbrød en lille stemme fra en gammel dame i hjørnet dem: "Babyer har brug for bøger: Bøger er det mest værdifulde, I kan give den lille!".

Derfor besluttede vennerne sig for at give bøger – til ikke bare én baby, men til 300 babyer, og de fortsatte med at skaffe bøger til flere og flere børn!, understregede Janet Harrison.

55 millioner bøger uddelt siden 1992

Siden har engelske Bookstart uddelt 55 millioner bøger og inspireret en lang række andre lande verden over til at sætte nye Bogstart-projekter i gang. Blandt andet det danske Bogstart og det tyske Buchstart.

I dag forærer Bookstart hvert år 5 millioner bøger til 2,5 millioner engelske børn. Den første bogpakke uddeles til alle børn på 0-1 år via den lokale sundhedsplejerske, når de kommer til helbredsundersøgelse i det lokale sundhedshus. Den anden bogpakke uddeles, når børnene bliver 3-4 år – enten af den lokale sundhedsplejerske, legestue eller hvor børnene ellers kommer.

I pakken er desuden et lånerkort til biblioteket, og når børnene kommer på biblioteket, bliver de tilbudt klubmedlemskab i Bookstart Bear Club, hvor de får et klubpas, som bliver stemplet hver gang, de besøger biblioteket, og som udløser certifikater efter bestemte antal besøg.

Bibliotekerne inviterer også børnefamilier til fyraftensarrangementer, til rim og remsegrupper, hvor børn og forældre lærer en ny sang hver uge osv.

Mange nye skud på stammen

Booktrust har desuden udviklet en lang række supplerende tilbud, som er målrettet særlige børnegrupper. Fx tosprogede børn, anbragte børn, adopterede børn, børn med funktionsnedsættelse og børn i udvalgte geografiske områder.

BOGSTART

21. januar 2015

Hjemmebesøg som i det danske Bogstart er også strategien i Bookstart Corner, der er målrettet børn på 12-18 måneder i de mest udsatte familier og udviklet i samarbejde med lokale familiecentre, hvor forældrene i forvejen får kurser i børnepleje, sund mad osv.

Det er dog ikke den lokale børnebibliotekar, men igen sundhedsplejersken, der har Bookstart Corner-pakkerne med på hjemmebesøg og opfordrer forældrene til at bruge børnebiblioteket og deltage i sprogstimulerende aktiviteter i familiecentrene.

Booktrust uddeler desuden prestigefyldte priser til årets bedste bøger indenfor forskellige genrer, og afholder hvert år en landsdækkende Bookstart-uge, der har gjort Bookstart landskendt (se mere på www.booktrust.org.uk).

– Alt i alt en stor buket af tilbud og indsatser, som sikrer, at børns interesse for bøger stimuleres op gennem deres barndom, sagde Janet Harrison.

Samarbejdet med bibliotekerne er afgørende

- At vi får afleveret budskabet til forældrene er imidlertid lige så vigtigt, som at vi får givet børnene bogpakkerne, understregede hun i samme åndedrag:

- Fanger forældrene ikke budskabet, tager de nemlig ikke bøgerne ud af pakken, og så ender de i et støvet hjørne eller i hundekurven.

Derfor gør Bookstart en stort indsats for at klæde sundhedsplejersker og bibliotekarer godt på til at formidle Bookstarts budskab:

- De er vores vigtigste kommunikationskanaler, hvis vi vil nå ud til forældrene. Og når vi holder kurser for dem i Bookstart og Booktrust-aktiviteterne, gør vi meget ud af at understrege den store forskel, deres indsats og deres udgående arbejde gør for børnene.

Forskning viser, at Bookstart bryder mønstre

Booktrust har gennem alle årene arbejdet hårdt for at rejse midler til at fortsætte aktiviteterne. I dag formår organisationen selv at rejse 80% af den nødvendige kapital via donationer, mens de sidste 20 % finansieres af staten.

- Forskning og dokumentation spiller en vigtig rolle i vores fundraising-arbejde.

Derfor bruger vi mange ressourcer på at belyse effekten af Bookstart, og forskningen viser blandt andet, at Bogstart er et vigtigt første skridt i indsatsen for at hjælpe børn og forældre fra lavindkomstfamilier med at bryde de negative sociale mønstre, de ellers er i fare for at blive fastholdt i. Bogstart-børnene klarer sig fx markant bedre, når de starter i skolen, forklarede Janet Harrison.

Forskningen viser også, at Bookstart-børn og deres forældre bliver flittigere biblioteksbrugere, og evalueringen af særlige indsatser som Bookstart Corner til udsatte familier understreger, at indsatsen gør en markant forskel: 98% af forældrene var meget glade for at deltage i projektet, og 2 ud af 3 forældre svarede, at de læste mere højt for deres barn og lavede flere rim og remse-legs med barnet. 85% gav desuden udtryk for, at de følte sig bedre rustet til at læse sammen med deres børn.

BOGSTART

21. januar 2015

Bookstart gør også en forskel for velstillede børn

På spørgsmål fra salen om, hvordan sundhedsplejerskerne formidler budskabet til forældrene om betydningen af at stimulere barnets sprog, svarede Janet Harrison, at Bookstart på sine kurser for sundhedsplejerskerne betoner, at det er vigtigt at kvalificere forældrene. Bookstart har også på sit website en guide til, hvordan sundhedsplejerskerne kan gribe det an. De engelske sundhedsplejersker er desuden – ligesom de danske Bogstart-medarbejdere – opmærksomme på at bruge strategier, hvor de ikke taler ned til folk, men vælger en tilgang, hvor de præsenterer bøgerne som en mulighed, der åbnes op for.

- Det gælder også, når de tilbyder Bookstart-pakkerne til velstillede familier, der takker nej med forklaringen "vi har allerede en masse bøger, så vi behøver ikke flere!". Fx familier med meget lidt tid til at læse bøger for deres børn. Også overfor den type forældre er sundhedsplejerskerne opmærksomme på, at det er vigtigt at informere dem om, at de gør en god investering i deres barns fremtid ved at prioritere at bruge tid på at læse op for dem hver dag, sluttede Janet Harrison.

Teksten er udarbejdet af journalist Monica C. Madsen